

R O M Â N I A

GUVERNUL ROMÂNIEI

MEMORANDUM

De la:

Ioan Dragoș TUDORACHE
Șeful Cancelariei Primului Ministru

Sorin Sergiu CHELMU
Secretar General al Guvernului

Tema: Îmbunătățirea procesului decizional la nivelul administrației publice centrale

În contextul noului Program de Guvernare și în conformitate cu legislația în vigoare privind procesul decizional la nivelul Guvernului¹, Cancelaria Primului-Ministru și Secretariatul General al Guvernului propun un mecanism îmbunătățit de coordonare a luării deciziei, predictibil și coerent, capabil să sprijine implementarea priorităților guvernamentale printr-o abordare planificată și disciplinată.

¹ HG 405/2007 privind funcționarea Secretariatului General al Guvernului

Decizia primului ministru nr. 105/2013 privind stabilirea atribuțiilor Cancelariei Primului Ministru

HG nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării

HG nr. 1361/2006 privind conținutul instrumentului de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse aprobării Guvernului

HG nr. 775/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central

Acest mecanism presupune:

- Procese clare și solide de lucru pentru transformarea priorităților Guvernului în rezultate concrete, vizibile;
- O coordonare eficientă a elaborării și implementării politicilor guvernamentale, cu accent pe coerența politicilor, cooperarea interministerială și pe conexiunea cu bugetul;
- Un sistem de elaborare de strategii, politici și acte normative fundamentat empiric și care să reflecte o consultare reală a factorilor interesați, de la momentul inițierii până la implementare;
- Un management eficient în gestiunea riscului și a obstacolelor care pot interveni în implementarea priorităților de guvernare.
- Monitorizare și evaluarea dezvoltării și implementării politicilor în cadrul Guvernului prin colaborarea permanentă cu ministerele.

Rolurile Ministerelor, Cancelariei Primului-Ministru și Secretariatului General al Guvernului sunt:

- **Ministerele** sunt responsabile de implementarea priorităților guvernamentale și a proceselor interne de luare a deciziilor.
- **Cancelaria Primului-Ministru** oferă sprijin metodologic în vederea luării deciziei la nivel guvernamental și asigură coerența agendei de politici în cadrul Guvernului.
- **Secretariatul General al Guvernului** asigură derularea operațiunilor tehnice aferente actelor de guvernare.

Mecanismul se construiește pe următorii trei piloni:

1. Definirea politicilor

Rolul Cancelariei Primului-Ministru:

- Stabilește, în baza programului de guvernare, proiectele prioritare și conformitatea acestora cu strategiile europene, naționale și politicile naționale existente;
- Se asigură că măsurile propuse de ministere se regăsesc în programul de guvernare și în planurile strategice instituționale (PSI) și coordonează metodologic procesul de elaborare/actualizare a PSI;
- Monitorizează, împreună cu Consilierii de Stat ai prim-ministrului, tendințe și evoluții în diverse domenii de activitate guvernamentală, colaborând cu ministerele, identificând potențiale măsuri și proiecte cu relevanță pentru programul de guvernare; realizează o primă analiză de fezabilitate și oportunitate a acestora;
- Se asigură că obiectivele ministerelor au ținte și indicatori clari.

Rolul ministerelor:

- Integrează prioritățile în planul strategic instituțional - document care agregă la nivel de minister toate documentele strategice (europene, naționale, condiționalități ex-ante) în domeniul specific, asigurând corelarea cu strategia fiscal-bugetară și cu bugetul anual;
- Demarează elaborarea analizei impactului inițiativelor ministerelor în scopul fundamentării empirice a opțiunilor;
- Asigură consultarea reală a societății civile și a celorlalți actori interesați;
- Încarcă planurile strategice instituționale actualizate în aplicația IT de monitorizare a acestora;
- Stabilesc obiective măsurabile și realiste, cu ținte și indicatori.

2. Implementarea politicilor prioritare

Rolul Cancelariei Primului-Ministru:

- Solicită și verifică planurile de acțiune ale ministerelor și resursele alocate pentru implementarea priorităților;
- Monitorizează performanța în conformitate cu obiectivele și indicatorii stabiliți;
- Informează periodic Prim-ministrul privind stadiul implementării priorităților și raportează întârzierile majore;
- Organizează întâlniri periodice ale Prim-ministrului cu miniștrii responsabili de implementarea priorităților.
- Coordonează echipe tehnice de lucru din experți identificați la nivelul ministerelor și din rândul actorilor implicați interesați în vederea implementării priorităților;
- Asigură managementul riscului și deblocarea obstacolelor acolo unde apar întârzieri și probleme;

Rolul ministerelor:

- Elaborează și implementează planuri de acțiune și alocă resurse pentru prioritățile identificate;
- Participă la nivel de ministru la întâlnirile convocate de Cancelaria Primului-Ministru și desemnează experți care să participe la grupurile tehnice de lucru;
- Raportează periodic Cancelariei Primului-Ministru stadiul activităților;
- Pun la dispoziția Cancelariei Primului-Ministru date solicitate.

3. Asigurarea coordonării interinstituționale și a calității reglementărilor

În vederea pregătirii agendei ședinței Guvernului și anterior desfășurării ședinței Guvernului care va avea loc săptămânal, în fiecare zi de miercuri, se vor organiza:

- în fiecare zi de vineri, o reuniune de lucru pregătitoare la nivel tehnic, care este condusă de secretarul general al Guvernului și la care participă reprezentanți la nivel de secretar general și director general/director din ministere;

- în fiecare zi de luni, o ședință/reuniune de lucru de coordonare politici, condusă de șeful Cancelariei Primului-Ministru și la care participă directorii de cabinet ai miniștrilor, însoțiți de o echipă tehnică.

Viceprim-miniștrii exercită următoarele atribuții:

- a) avizează planurile de măsuri sectoriale din domeniile care le revin potrivit deciziilor Primului-ministru, elaborate de ministerele pe care le coordonează, în vederea asigurării conformității cu Programul de Guvernare;
- b) urmăresc îndeplinirea planurilor de măsuri sectoriale din domeniile coordonate;
- c) asigură o abordare coerentă a politicilor de care sunt responsabili, în activitatea Guvernului;
- d) asigură informarea permanentă a primului-ministru în legătură cu aplicarea prevederilor stabilite.

Rolul Cancelariei Primului-Ministru:

- Corelează fluxul inițiativelor ministeriale cu prioritățile stabilite în Programul de Guvernare;
- Asigură coordonarea interinstituțională în această etapă;
- Verifică dacă proiectele de reglementare sunt incluse în Planul Anual de Lucru al Guvernului și sunt corelate cu prioritățile identificate în Planul Strategic Instituțional;
- Realizează rapoarte trimestriale de monitorizare a implementării Planului Anual de Lucru al Guvernului (PALG), pe care le va prezenta în ședința Guvernului.
- Verifică dacă proiecte încărcate în Sistemul Electronic de Urmărire a Politicilor (SAUP) au fost prevăzute și în PALG, acolo unde este cazul, și dacă respectă pașii pe care îi presupune sistemul SAUP inclusiv sub aspectul respectării transparenței decizionale;
- Acordă suport metodologic ministerelor în etapa de evaluare preliminară a impactului reglementărilor;
- Emite un punct de vedere asupra calității instrumentelor de motivare și prezentare a reglementărilor și a studiilor de impact;
- În urma întâlnirilor, Cancelaria Primului-Ministru întocmește câte un raport pentru șeful Cancelariei, cu accent pe punctele divergente;
- organizează întâlniri interinstituționale în vederea medierii punctelor divergente de pe agenda ședinței/reuniunii de lucru de coordonare politici.

Rolul Secretariatului General al Guvernului:

- Organizează reuniunile de lucru pregătitoare ședinței Guvernului, la nivel tehnic, și ședințele Guvernului;
- Verifică respectarea procedurilor pentru supunerea proiectelor de acte normative spre adoptare/aprobare Guvernului; în ceea ce privește respectarea procedurilor privind transparența decizională, verificarea se va face în colaborare cu Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic;
- Asigură legătura și solicită avizul Consiliului Legislativ în cazul proiectelor de acte cu caracter normativ;

- Difuzează proiectele de acte normative în vederea dezbaterii și adoptării în ședințele Guvernului, precum și alte documente elaborate de inițiatori;
- Prezintă actele aprobate/adoptate în ședințele Guvernului Prim-ministrului în vederea semnării, precum și miniștrilor care au obligația punerii în executare, în vederea contrasemnării;
- Asigură o evidență electronică a tuturor actelor normative, precum și a celorlalte documente transmise de ministere sau celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, care au drept să inițieze proiecte de documente de politici publice și proiecte de acte normative, în vederea adoptării/aprobării de către Guvern, conform atribuțiilor și domeniului lor de activitate;
- Asigură gestiunea tuturor actelor aprobate/adoptate în ședințele Guvernului, prin numerotare, arhivare și transmiterea la Monitorul Oficial al României, sau după caz la Parlament sau/și la Președinție;
- Urmărește îndeplinirea de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a măsurilor și sarcinilor rezultate din actele normative și din ședințele Guvernului;
- Realizează o analiză a formei finale a proiectului de act normativ, rezultat după perioada de avizare interministerială, anterior reuniunii de lucru pregătitoare a ședinței Guvernului;
- Analizează forma refăcută a proiectului de act normativ transmisă de inițiator/inițiatori potrivit observațiilor și propunerilor formulate de Consiliul Legislativ, anterior reuniunii de lucru pregătitoare a ședinței Guvernului;
- Analizează forma refăcută a proiectului de act normativ transmisă de inițiator/inițiatori potrivit observațiilor și propunerilor formulate și aprobate în cadrul ședinței Guvernului și finalizează proiectul de act normativ;
- Analizează solicitările de îndreptare a erorilor materiale din cuprinsul actelor normative publicate în Monitorul Oficial al României.

Rolul ministerelor:

- Introduc în baza de date aferentă Planului Anual de Lucru al Guvernului propunerile pentru anul calendaristic viitor (conform instrucțiunilor PALG); dintre cele introduse, ministerele transmit Cancelariei Primului-Ministru prioritățile lor, iar, pe baza acestora, Guvernul poate solicita elaborarea studiilor de impact;
- Încarcă în SAUP proiectele de acte normative și documente de politici publice, asigurându-se că ele au fost în prealabil încărcate în PALG, acolo unde este cazul;
- Pe agenda Ședinței de Guvern se pot regăsi subiecte strategice; ministerele responsabile de subiectele respective întocmesc o fișă sintetică pe care o transmit Cancelariei Primului-Ministru și Secretariatului General al Guvernului până la ședința pregătitoare tehnică; SGG o distribuie către toate ministerele care doresc să elaboreze un punctaj în vederea discutării acestor subiecte în ședința pregătitoare de coordonare politici și în ședința Guvernului.

Condiții minime necesare în vederea implementării acestui mecanism la nivelul ministerelor:

- Consolidarea/reînființarea Unităților de Politici Publice ca structuri distincte în directă subordine a miniștrilor, conform Hotărârii Guvernului nr. 775/2005 HG pentru

- aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central, dimensionate în acord cu atribuțiile ce le revin;
- În componența unității se pot regăsi manageri publici, consilieri pentru afaceri europene, personal contractual și funcționari publici. Din punct de vedere al pregătirii profesionale, aceasta trebuie să acopere cel puțin următoarele domenii: politici publice, juridic, economic.
 - Participarea reprezentanților Unităților de Politici Publice la reuniunile de lucru pregătitoare ședinței Guvernului, la nivel tehnic;
 - Asigurarea accesului Cancelariei Primului-Ministru/Secretariatului General al Guvernului, precum și al ministerelor la datele statistice actualizate, necesare fundamentării procesului decizional;
 - Asigurarea resurselor umane necesare pentru elaborarea și implementarea eficientă a PALG și SAUP;
 - Asigurarea coordonării între buget și priorități pe baza Planului Strategic Instituțional;
 - Elaborarea și adoptarea unei hotărâri de guvern pe baza metodologiei actualizate de elaborare a Planului Strategic Instituțional;
 - Asigurarea respectării principiilor consultării publice înainte de introducerea în SAUP
 - Modificarea HG nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării în conformitate cu prevederile prezentului Memorandum.